

KONVENCIJA DĖL PRIEŠPĖSTINIŲ MINŲ NAUDOJIMO, KAUPIMO, GAMYBOS IR PERDAVIMO UŽDRAUDIMO IR DĖL JŲ SUNAIKINIMO

PREAMBULĖ

Valstybės, šios Konvencijos Šalys,

pasiryžusios nutraukti aukų kančias, sukeltas priešpėstinių minų, dėl kurių kiekvieną savaitę žūva arba yra suluošinami šimtai žmonių, daugiausia nekaltų ir neapsaugotų civilių ir ypač vaikų, ir kurios trukdo ekonomikos plėtrai bei rekonstrukcijos procesams, stabdo pabėgėlių ir perkeltų asmenų repatriaciją, ir taip pat dar ilgus metus po jų išdėstymo kelia kitus sunkius padarinius;

manydamos, jog yra būtina padaryti viską, kas įmanoma, siekiant veiksminga ir koordinuota veikla prisidėti prie iškelto uždavinio įvykdymo – pašalinti visame pasaulyje išdėstytas priešpėstines minas ir užtikrinti, kad jos bus sunaikintos;

norėdamos padaryti viską, kas įmanoma, teikiant paramą minų aukų slaugai ir reabilitacijai, taip pat jų socialinei bei ekonominei reintegracijai;

suvokdamos, kad visiškas priešpėstinių minų sunaikinimas taip pat būtų svarbi pasitikėjimą stiprinanti priemonė;

sveikindamos priimtą Protokolą dėl minų, minų spąstų ir kitų įtaisų naudojimo uždraudimo ar apribojimo, kuris 1996 m. gegužės 3 d. buvo pakeistas ir papildytas, kaip Konvencijos dėl tam tikrų įprastinių ginklų, kurie gali būti laikomi pernelyg žalojančiais arba veikia nesirinktinai, naudojimo uždraudimo ar apribojimo, priedą bei kviesdamos visas valstybes, kurios dar to nepadarė, neatidėliojant ratifikuoti šį Protokolą;

sveikindamos Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 1996 m. gruodžio 10 d. Rezoliuciją 51/45 S, raginančią visas valstybes ryžtingai siekti veiksmingo, teisiškai įpareigojančio tarptautinio susitarimo, kuris uždraustų naudoti, kaupti, gaminti ir perduoti priešpėstines sausumos minas;

sveikindamos ir pastaraisiais metais vienašališkai ir daugiašaliu lygiu priimtas priemones, kuriomis siekiama uždrausti, apriboti arba sustabdyti priešpėstinių minų naudojimą, kaupimą, gamybą ir perdavimą;

pabrėždamos visuomenės savimonės vaidmenį puoselėjant humaniškumo principus bei tai įrodantį raginimą visiškai uždrausti priešpėstines minas ir vertindamos šiam tikslui skirtas Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo Pusmėnulio judėjimo pastangas, tarptautinę kampaniją dėl sausumos minų uždraudimo ir daugelio kitų viso pasaulio nevyriausybių organizacijų pastangas;

prisimindamos 1996 m. spalio 5 d. Otavos deklaraciją ir 1997 m. birželio 27 d. Briuselio deklaraciją, raginančias tarptautinę bendriją sudaryti tarptautinį ir teisiškai įpareigojantį susitarimą dėl priešpėstinių minų naudojimo, kaupimo, gamybos ir perdavimo uždraudimo;

pabrėždamos suinteresuotumą kviesti visas valstybes laikytis šios Konvencijos ir būdamos nusiteikusios atkakliai dirbti skatinant visapusiškai ją taikyti visas susijusias organizacijas, be kitų, ir Jungtines Tautas, Nusiginklavimo konferenciją, regionines organizacijas ir susibūrimus, taip pat Konvencijos dėl tam tikrų įprastinių ginklų, kurie gali būti laikomi pernelyg žalojančiais arba veikia nesirinktinai, naudojimo uždraudimo ar apribojimo, peržiūros konferencijas;

remdamosi tarptautinės humanitarinės teisės principu, teigiančiu, kad ginkluoto konflikto šalių teisės pasirinkti kovos metodus ar ginklus nėra neribojamos, taip pat principu, draudžiančiu karinių konfliktų metu naudoti ginklus, sviedinius ir tokias ginkluotės priemones ar būdus, kurie sukelia gausius sužeidimus ar beprasmes kančias, bei principu, reikalaujančiu aiškiai skirti civilius ir kombatantus,

s u s i t a r ė :

1 straipsnis

Bendrieji įsipareigojimai

1. Kiekviena Valstybė, šios Konvencijos Šalis, įsipareigoja niekada ir jokiais aplinkybėmis:

a) nenaudoti priešpėstinių minų;

b) nekurti, negaminti ar kitaip neįsigyti, nekaupiti, nelaikyti ir niekam tiesiogiai ar netiesiogiai neperduoti priešpėstinių minų;

c) jokiais būdais niekam nepadėti, nieko neskatinti ir neraginti užsiimti bet kokio pobūdžio veikla, kurią ši Konvencija draudžia Valstybei, šios Konvencijos Šaliai.

2. Kiekviena Valstybė, šios Konvencijos Šalis, įsipareigoja sunaikinti arba užtikrinti, kad visos priešpėstinės minos bus sunaikintos pagal šios Konvencijos nuostatas.

2 straipsnis

Sąvokos

1. „Priešpėstinė mina“ – mina, kuri sukonstruota taip, kad sprogtų, kai prie jos atsiduria, link jos artėja arba prie jos prisiliečia asmuo, ir kuri sužaloja, sužeidžia ar užmuša vieną ar kelis asmenis. Minos, kurios yra sukonstruotos taip, kad sprogtų ne dėl asmens, o dėl transporto priemonių buvimo greta jų, artėjimo link jų ar kontakto su jomis, ir kuriose yra įrengti priešišmontavimo įtaisai, dėl tokios savo konstrukcijos nelaikomos priešpėstinėmis minomis.

2. „Mina“ – bet koks po žeme, ant žemės, arti jos ar kitokio paviršiaus padėtas sprogmuo, sukonstruotas taip, kad sprogtų, kai prie jo atsiduria, link jo artėja ar su juo kontaktuoja asmuo ar transporto priemonė.

3. „Priešišmontavimo įtaisas“ – miną apsaugoti skirtas įtaisas, kuris yra minos dalis, sujungtas, pritvirtintas arba padėtas po mina, ir kuris aktyvuojamas bandant paliesti ar kitaip sąmoningai judinant miną.

4. „Perdavimas“ – ši sąvoka apima ne tik fizinių priešpėstinių minų gabenimą į tam tikros šalies teritoriją ar iš jos, bet ir teisės į minų kontrolę perdavimą, tačiau neapima teritorijos, kurioje yra išdėstytos priešpėstinės minos, perdavimo.

5. „Užminuota zona“ – pavojinga zona, kurioje yra minų arba įtariama, kad jų ten yra.

3 straipsnis

Išimtys

1. Nepaisant 1 straipsnyje išdėstytų bendrųjų įsipareigojimų, leidžiama išlaikyti arba perduoti tam tikrą skaičių priešpėstinių minų tobulinti metodams ir rengti mokymus minų aptikimo, išminavimo ir minų sunaikinimo srityse. Tokių minų skaičius neviršija mažiausio skaičiaus, neišvengiamai reikalingo pirma minėtiems tikslams.

2. Leidžiama perduoti priešpėstines minas sunaikinimo tikslu.

4 straipsnis

Sukauptų priešpėstinių minų sunaikinimas

Išskyrus atvejus, nurodytus 3 straipsnyje, kiekviena Valstybė, šios Konvencijos Šalis, kaip galima greičiau, bet ne vėliau kaip per ketverius metus nuo šios Konvencijos įsigaliojimo tai Valstybei, šios Konvencijos Šaliai, įsipareigoja sunaikinti arba užtikrinti, kad būtų sunaikintos visos iki šiol sukauptos priešpėstinės minos, kurios priklauso šiai valstybei ar yra joje laikomos arba kurios priklauso jos jurisdikcijai ar yra jos kontroliuojamos.

5 straipsnis

Priešpėstinių minų sunaikinimas užminuotose zonose

1. Kiekviena Valstybė, šios Konvencijos Šalis, kaip galima greičiau, bet ne vėliau kaip per dešimt metų nuo šios Konvencijos įsigaliojimo tai Valstybei, šios Konvencijos Šaliai, įsipareigoja sunaikinti arba užtikrinti, kad būtų sunaikintos visos jos jurisdikcijai priklausančios arba jos kontroliuojamos priešpėstinės minos.

2. Kiekviena Valstybė, šios Konvencijos Šalis, deda visas pastangas, kad būtų nustatytos visos jos jurisdikcijai priklausančios arba jos kontroliuojamos vietos, kuriose žinoma arba įtariama esant priešpėstinių minų, ir kaip galima greičiau užtikrina, kad visos priešpėstinės minos, išdėstytos jos jurisdikcijai priklausančiose arba jos kontroliuojamose užminuotose zonose, būtų

aptvertos, stebimos ir apsaugotos užtvaramis ar kitomis priemonėmis, užtikrinančiomis, kad į šias zonas civiliai nepateks tol, kol visos ten esančios priešpėstinės minos bus sunaikintos. Žymėjimas turi atitikti bent jau standartus, nurodytus Protokole dėl minų, minų spąstų ir kitų įtaisų naudojimo uždraudimo ar apribojimo, kuris 1996 m. gegužės 3 d. pakeistas ir papildytas, kaip Konvencijos dėl tam tikrų įprastinių ginklų, kurie gali būti laikomi pernelyg žalojančiais arba veikia nesirinktinai, naudojimo uždraudimo ar apribojimo, priedas.

3. Jei Valstybė, šios Konvencijos Šalis, mano nepajėgsianti per šį laikotarpį sunaikinti arba užtikrinti, kad būtų sunaikintos visos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos priešpėstinės minos, ji gali kreiptis į Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikimą arba peržiūros konferenciją su prašymu pratęsti terminą, nustatytą visiškai sunaikinti tokias priešpėstines minas, iki dešimties metų.

4. Kiekviename prašyme turi būti nurodoma:

- a) siūlomo termino pratęsimo trukmė;
- b) smulki prašymo pratęsti terminą priežasčių motyvacija, kurioje turi būti nurodyta:
  - i) pasirengimas ir pagal nacionalines išminavimo programas atlikto darbo rezultatai;
  - ii) finansinės ir techninės priemonės, kuriomis Valstybė, šios Konvencijos Šalis, disponuoja naikindama visas priešpėstines minas, ir
  - iii) aplinkybės, trukdančios Valstybei, šios Konvencijos Šaliai, sunaikinti visas priešpėstines minas užminuotose zonose;
- c) humanitarinės, socialinės, ekonominės ir poveikio aplinkai pasekmės pratęsus terminą ir
- d) bet kokia kita svarbi informacija, susijusi su prašymu pratęsti terminą.

5. Atsižvelgus į šio straipsnio 4 dalyje nurodytus veiksmus, Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikime arba peržiūros konferencijoje bus įvertintas prašymas, ir dalyvaujančių ir balsuojančių Valstybių, šios Konvencijos Šalių, balsų dauguma bus nuspręsta, ar patenkinti prašymą pratęsti terminą.

6. Šis terminas gali būti iš naujo pratęstas pateikus naują prašymą šio straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse nustatyta tvarka. Prašydama iš naujo pratęsti terminą, Valstybė, šios Konvencijos Šalis, pateikia atitinkamą papildomą informaciją apie darbus, atliktus per ankstesnį pagal šį straipsnį pratęstą terminą.

6 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas ir pagalba

1. Įgyvendindama savo įsipareigojimus pagal šią Konvenciją, kiekviena Valstybė, šios Konvencijos Šalis, esant galimybei, turi teisę prašyti ir gauti, kiek tai įmanoma, pagalbą iš kitų Valstybių, šios Konvencijos Šalių.

2. Kiekviena Valstybė, šios Konvencijos Šalis, įsipareigoja prisidėti ir turi teisę dalyvauti pagal turimas galimybes keičiantis įranga, medžiaga ir moksline bei technologine informacija, reikalinga įgyvendinant šią Konvenciją. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, nesudaro bereikalingų apribojimų tiekiant išminavimo įrangą ir susijusią technologijų informaciją humanitariniais tikslais.

3. Kiekviena Valstybė, šios Konvencijos Šalis, kuri yra pajėgi tai padaryti, teikia paramą nukentėjusiųjų nuo minų slaugai, rehabilitacijai, jų socialinei ir ekonominei reintegracijai į visuomenę, taip pat paramą informacijos apie minas sklaidos programoms. Tokia parama gali būti teikiama, be kita ko, per Jungtinių Tautų sistemą, tarptautines, regionines ar nacionalines organizacijas arba institucijas, Tarptautinį Raudonojo Kryžiaus komitetą, nacionalines Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo Pusmėnulio draugijas bei jų Tarptautinę federaciją, nevyriausybinės organizacijas arba dvišaliu pagrindu.

4. Kiekviena Valstybė, šios Konvencijos Šalis, kuri yra pajėgi tai padaryti, teikia paramą išminavimo ir susijusiems darbams atlikti. Tokia parama gali būti teikiama, be kita ko, per Jungtinių Tautų sistemą, tarptautines ar regionines organizacijas arba institucijas, nevyriausybinės organizacijas ar institucijas arba dvišaliu pagrindu, taip pat aukojant Jungtinių Tautų

Savatoriškam pasitikėjimo fondui teikiant išminavimo pagalbą arba kitiems regioniniams su išminavimo veikla susijusiems fondams.

5. Kiekviena Valstybė, šios Konvencijos Šalis, kuri yra pajėgi tai padaryti, teikia paramą sukauptoms priešpėstinėms minoms sunaikinti.

6. Kiekviena Valstybė, šios Konvencijos Šalis, įsipareigoja teikti informaciją į išminavimo duomenų bazę, sukurtą Jungtinių Tautų sistemoje, ypač informaciją apie įvairius išminavimo būdus ir technologijas, taip pat išminavimo ekspertų, ekspertų agentūrų sąrašus arba šalies adresus dėl pasiteiravimo.

7. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, gali kreiptis į Jungtines Tautas, regionines organizacijas, kitas Valstybes, šios Konvencijos Šalis, taip pat kitus kompetentingus tarpvyriausybinius ar nevyriausybinius forumus su prašymu padėti savo įgaliotoms institucijoms parengti nacionalinę išminavimo programą ir, be kita ko, padėti įvertinti:

- a) priešpėstinių minų problemos mastą ir pobūdį;
  - b) finansinius, technologinius ir žmogiškuosius išteklius, kurie reikalingi programai įgyvendinti;
  - c) planuojamą metų, kurių prireiks sunaikinti visas tos Valstybės, šios Konvencijos Šalies, jurisdikcijai priklausančias arba jos kontroliuojamas užminuotose zonose priešpėstines minas, skaičių;
  - d) informacijos apie minas sklaidos veiklą, kad būtų sumažintas nelaimingų atsitikimų dėl minų sukeltų sužeidimų ar mirčių skaičius;
  - e) pagalbą nukentėjusiesiems nuo minų;
  - f) šios Valstybės, šios Konvencijos Šalies, vyriausybės ir atitinkamų vyriausybinių, tarpvyriausybinių ar nevyriausybinių žinybų, kurios dalyvaus įgyvendinant programą, santykius.
8. Kiekviena Valstybė, šios Konvencijos Šalis, gaunanti ir teikianti paramą pagal šio straipsnio nuostatas, bendradarbiauja siekdama visiškai ir sklandžiai įgyvendinti suderintas paramos programas.

7 straipsnis

Skaidrumo priemonės

1. Kiekviena Valstybė, šios Konvencijos Šalis, kaip galima greičiau ir bet koku atveju ne vėliau kaip per 180 dienų nuo šios Konvencijos įsigaliojimo tai Valstybei, šios Konvencijos Šaliai, praneša Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui apie:

- a) 9 straipsnyje nurodytas nacionalines įgyvendinimo priemones;
- b) bendrą visų sukauptų priešpėstinių minų, kurias ji turi ar kuriomis ji disponuoja arba kurios priklauso jos jurisdikcijai ar yra jos kontroliuojamos, skaičių, nurodydama kiekvienos iš sukauptų priešpėstinių minų rūšį, skaičių ir, jei galima, kiekvienos rūšies serijos numerius;
- c) kiek galima tikslesnes visų užminuotų zonų, kuriose yra jos jurisdikcijai priklausančių ar jos kontroliuojamų priešpėstinių minų ar įtariama, kad jų jose yra, koordinatas, kuo išsamiau nurodydama kiekvieną priešpėstinių minų rūšį ir skaičių kiekvienoje užminuotoje zonoje bei jų padėjimo laiką;
- d) visų priešpėstinių minų, pasiliktų arba perduotų tobulinti minų aptikimo, išminavimo ar minų sunaikinimo metodus ir rengti šios srities mokymus, arba perduotų sunaikinimo tikslais, rūšis, skaičių ir, jei galima, serijų numerius, taip pat ir Valstybės, šios Konvencijos Šalies, įgaliotas institucijas laikyti arba perduoti priešpėstines minas pagal 3 straipsnį;
- e) programų, skirtų priešpėstinių minų gamybos įrengimams pertvarkyti ar išmontuoti, eiga;
- f) programų, skirtų priešpėstinėms minoms sunaikinti pagal 4 ir 5 straipsnius, eiga, smulkiai išvardijant metodus, kurie bus naudojami joms naikinti, visų naikinimo vietų koordinatas ir taikomus saugumo ir aplinkos standartus, kurių turi būti laikomasi;
- g) visų priešpėstinių minų, sunaikintų įsigaliojus šiai Konvencijai, konkrečiai Valstybei, šios Konvencijos Šaliai, rūšis ir skaičių, nurodydama kiekvienos sunaikintos priešpėstinių minų rūšies

skaičių vadovaujantis 4 ir 5 straipsniais, kartu nurodydama, jei įmanoma, kiekvienos sunaikintos priešpėstinių minų rūšies serijos numerius, kaip numatyta 4 straipsnyje;

h) kiekvienos pagamintos priešpėstinių minų rūšies visas žinomas technines charakteristikas, kurias šiuo metu turi ar kuriomis disponuoja Valstybė, šios Konvencijos Šalis, nurodydama, kiek tai realiai įmanoma, tokias informacijos rūšis, kurios galėtų padėti nustatyti ir padaryti nekenksmingas priešpėstines minas; šioje informacijoje turėtų būti nurodyti bent jau duomenys apie matmenis, sprogdiklius, sprogstamąjį turinį, metalo turinį, spalvotos nuotraukos ir kita informacija, kuri gali palengvinti išminavimo darbus, ir

i) priemonės, kurios taikomos, kad gyventojai būtų nedelsiant ir veiksmingai išpėti apie visas zonas, nurodytas 5 straipsnio 2 dalyje.

2. Informaciją, pateiktą vadovaujantis šiuo straipsniu, kasmet atnaujina Valstybės, šios Konvencijos Šalys, už praeitus kalendorinius metus ir perduoda Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui ne vėliau kaip kiekvienų metų balandžio 30 dieną.

3. Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius visas šias gautas ataskaitas perduoda Valstybėms, šios Konvencijos Šalims.

8 straipsnis

Pagalba ir paaiškinimai, susiję su Konvencijos nuostatų laikymusi

1. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, susitaria tarpusavyje konsultuotis ir bendradarbiauti įgyvendinant šios Konvencijos nuostatas bei kartu dirbti vadovaujantis bendradarbiavimo dvasia, kad Valstybėms, šios Konvencijos Šalims, būtų lengviau laikytis pagal šią Konvenciją prisiimtų įsipareigojimų.

2. Jei viena arba kelios Valstybės, šios Konvencijos Šalys, nori išsiaiškinti ir siekia spręsti klausimus, susijusius su kitos Valstybės, šios Konvencijos Šalies, Konvencijos nuostatų laikymusi, per Jungtinių Tautų Generalinį Sekretorių jos gali įteikti tai Valstybei, šios Konvencijos Šaliai, prašymą paaiškinti tą klausimą. Su tokiu prašymu turi būti pateikta visa reikalinga informacija. Kiekviena Valstybė, šios Konvencijos Šalis, susilaiko nuo nepagrįstų prašymų pateikti paaiškinimus, kad būtų išvengta piktnaudžiavimo. Prašomoji Valstybė, šios Konvencijos Šalis, per Jungtinių Tautų Generalinį Sekretorių per 28 dienas prašančiajai Valstybei, šios Konvencijos Šaliai, pateikia visą informaciją, kuri padėtų paaiškinti šį klausimą.

3. Jei prašančioji Valstybė, šios Konvencijos Šalis, per šį laikotarpį negauna atsakymo per Jungtinių Tautų Generalinį Sekretorių arba mano, kad į prašymą dėl paaiškinimo gautas atsakymas yra nepatenkinamas, ji gali perduoti šį klausimą per Jungtinių Tautų Generalinį Sekretorių svarstyti kitam Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikimui. Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius perduoda įteiktą prašymą kartu su visa atitinkama informacija, susijusia su prašymu dėl paaiškinimo visoms Valstybėms, šios Konvencijos Šalims. Visa ši informacija perduodama Valstybei, šios Konvencijos Šaliai, kuriai adresuotas klausimas, o pastaroji turi teisę atsakyti.

4. Prieš sušaukiant bet kokį Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikimą bet kuri iš susijusių Valstybių, šios Konvencijos Šalių, gali kreiptis į Jungtinių Tautų Generalinį Sekretorių prašydama tarpininkauti, kad būtų greičiau gautas prašomas paaiškinimas.

5. Prašančioji Valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali siūlyti per Jungtinių Tautų Generalinį Sekretorių sušaukti Valstybių, šios Konvencijos Šalių, neeilinį susitikimą apsvarstyti šį klausimą. Tokiu atveju Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius perduoda šį pasiūlymą ir visą susijusią suinteresuotų Valstybių, šios Konvencijos Šalių, pateiktą informaciją visoms Valstybėms, šios Konvencijos Šalims, prašydamas nurodyti, ar jos pritaria sušaukti Valstybių, šios Konvencijos Šalių, neeilinį susitikimą, kad būtų svarstomas nurodytas klausimas. Jei per 14 dienų nuo tokio pasiūlymo perdavimo dienos ne mažiau kaip vienas trečdalis Valstybių, šios Konvencijos Šalių, išreiškia pritarimą sušaukti neeilinį susitikimą, Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius per tolesnes 14 dienų sušaukia Valstybių, šios Konvencijos Šalių, neeilinį susitikimą. Šio susitikimo kvorumą sudaro Valstybių, šios Konvencijos Šalių, dauguma.

6. Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikime arba Valstybių, šios Konvencijos Šalių, neeiliniame susitikime pagal aplinkybes pirmiausia nusprendžiama, ar klausimas bus nagrinėjamas toliau, atsižvelgiant į visą susijusių Valstybių, šios Konvencijos Šalių, pateiktą informaciją. Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikime arba Valstybių, šios Konvencijos Šalių, neeiliniame susitikime bus dedamos visos pastangos priimti sprendimą bendru sutarimu. Jei nepaisant visų šiam tikslui skirtų pastangų sutarimo nepasiekama, sprendimas priimamas dalyvaujančių ir balsuojančių Valstybių, šios Konvencijos Šalių, balsų dauguma.

7. Visos Valstybės, šios Konvencijos Šalys, visomis išgalėmis bendradarbiauja su Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikimo arba Valstybių, šios Konvencijos Šalių, neeilinio susitikimo dalyviais, kai nagrinėjamas tas klausimas, įskaitant ir bet kokių padėties tyrimo misijų sudarymą, kurių įgaliojimus numato šio straipsnio 8 dalis.

8. Jei prašoma išsamesnio paaiškinimo, Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikime arba Valstybių, šios Konvencijos Šalių, neeiliniame susitikime dalyvaujančių ir balsuojančių Valstybių, šios Konvencijos Šalių, balsų dauguma paskiriama padėties tyrimo misija ir nustatomi jai suteikiami įgaliojimai. Bet kuriuo metu Valstybė, šios Konvencijos Šalis, kuriai adresuotas klausimas, gali pakviesti padėties tyrimo misiją atvykti į savo teritoriją. Tokia misija vyksta be Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikimo arba Valstybių, šios Konvencijos Šalių, neeilinio susitikimo sprendimo suteikti jai įgaliojimus. Misija, į kurią įeina ne daugiau kaip 9 ekspertai ir kuri yra sudaryta ir patvirtinta, kaip nurodyta šio straipsnio 9 ir 10 dalyse, gali rinkti papildomą informaciją vietoje arba kitose tiesiogiai su iškeltu dėl įsipareigojimų laikymosi klausimu susijusiose ir prašomosios Valstybės, šios Konvencijos Šalies, jurisdikcijai priklausančiose arba jos kontroliuojamose vietose.

9. Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius parengia ir atnaujina Valstybių, šios Konvencijos Šalių, pateiktą kvalifikuotų ekspertų pavardžių, tautybių ir kitų susijusių duomenų sąrašą ir su juo supažindina visas Valstybes, šios Konvencijos Šalis. Bet kuris šiame sąrašė nurodytas ekspertas laikomas įtrauktu į visas padėties tyrimo misijas, išskyrus atvejus, kai Valstybė, šios Konvencijos Šalis, dėl to raštu pareiškia prieštaravimą. Jei pareiškiamas prieštaravimas, ekspertas nedalyvauja padėties tyrimo misijose, kurios vyksta į prieštaraujančios Valstybės, šios Konvencijos Šalies, jurisdikcijai priklausančią ar jos kontroliuojamą teritoriją arba kitą vietą, kai prieštaravimas buvo išreikštas prieš paskiriant ekspertą į tokių misijų sudėtį.

10. Gavęs prašymą iš Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikimo ar Valstybių, šios Konvencijos Šalių, neeilinio susitikimo, Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius, pasikonsultavęs su prašomąja Valstybe, šios Konvencijos Šalimi, paskiria misijos narius ir jos vadovą. Piliečiai iš Valstybių, šios Konvencijos Šalių, kurios prašo sudaryti padėties tyrimo misiją, arba asmenys, tiesiogiai jos įtakojami, į misijos sudėtį neįtraukiami. Padėties tyrimo misijos nariams suteikiamos privilegijos ir imunitetai, kaip tai numato 1946 m. vasario 13 d. priimtos Konvencijos dėl Jungtinių Tautų privilegijų ir imunitetų VI straipsnis.

11. Pranešę ne mažiau kaip prieš 72 valandas, padėties tyrimo misijos nariai kaip galima greičiau atvyksta į prašomosios Valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritoriją. Ši Valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi visų reikalingų administracinių priemonių priimti, nuvežti ir apgyvendinti misijos narius ir yra atsakinga už didžiausią misijos narių saugumo užtikrinimą jiems būnant jos kontroliuojamoje teritorijoje.

12. Nepažeisdama prašomosios Valstybės, šios Konvencijos Šalies, suverenumo, padėties tyrimo misija gali atsivežti į tiriamos šalies teritoriją reikalingą įrangą, kuri bus naudojama rinkti tik informacijai apie iškeltus įsipareigojimų laikymosi klausimus. Prieš atvykdami misijos nariai konsultuojasi su šia Valstybe, šios Konvencijos Šalimi, dėl įrangos, kurią jie ketina naudoti atlikdami padėties tyrimą.

13. Prašomoji valstybė deda visas pastangas, kad padėties tyrimo misijai būtų sudarytos visos galimybės susitikti su visais susijusiais asmenimis, kurie gali suteikti informaciją apie iškeltą įsipareigojimų laikymosi klausimą.

14. Prašomoji Valstybė, šios Konvencijos Šalis, sudaro galimybę padėties tyrimo misijai patekti į visas jos kontroliuojamas vietas ir naudotis visais įrengimais, kur, kaip manoma, gali būti gauti su tiriamu klausimu susiję duomenys. Tai turės būti atliekama vadovaujantis tomis nuostatomis, kurias prašomoji Valstybė, šios Konvencijos Šalis, laiko būtinomis siekiant užtikrinti:

a) slaptos įrangos, informacijos ir vietovių apsaugą;

b) bet kokių konstitucinių išipareigojimų, kurie prašomojoje Valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, reglamentuoja nuosavybės teises, kratas ir areštus, taip pat kitų konstitucinių teisių apsaugą, arba

c) padėties tyrimo misijos narių fizinę apsaugą ir saugumą.

Tuo atveju, kai prašomoji Valstybė, šios Konvencijos Šalis, nustato tokią tvarką, ji deda visas pastangas, kad alternatyviomis priemonėmis pademonstruotų, kaip laikosi su šia Konvencija susijusių išipareigojimų.

15. Padėties tyrimo misija tiriamos Valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje gali būti ne ilgiau kaip 14 dienų, o konkrečioje vietovėje – ne ilgiau kaip 7 dienas, jei nesusitarta kitaip.

16. Visos konfidencialiai suteiktos informacijos, kuri nėra susijusi su padėties tyrimo misijos nagrinėjamu klausimu, naudojimas grindžiamas konfidencialumo principais.

17. Padėties tyrimo misija per Jungtinių Tautų Generalinį Sekretorių perduoda Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikimui arba Valstybių, šios Konvencijos Šalių, neeiliniam susitikimui savo tyrimų išvadas.

18. Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikime arba Valstybių, šios Konvencijos Šalių, neeiliniame susitikime apsvaustoma visa susijusi informacija, įskaitant ir misijos pateiktą ataskaitą, o prašomai Valstybei, šios Konvencijos Šaliai, gali būti pateiktas prašymas imtis priemonių, kad per nustatytą laikotarpį būtų išspręstas klausimas, susijęs su išipareigojimų laikymusi. Prašomoji Valstybė, šios Konvencijos Šalis, praneša apie visas priemones, kurių ėmėsi reaguodama į šį prašymą.

19. Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikime arba Valstybių, šios Konvencijos Šalių, neeiliniame susitikime susijusioms Valstybėms, šios Konvencijos Šalims, gali būti pasiūlyti būdai ir priemonės, kaip toliau nagrinėti arba spręsti svarstomą klausimą, neatmetant ir atitinkamų pagal tarptautinės teisės normas nustatytų procedūrų inicijavimo. Esant aplinkybėms, kai nusprendžiama, kad svarstomas klausimas iškilo dėl aplinkybių, kurios nepriklauso nuo prašomosios Valstybės, šios Konvencijos Šalies, Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikime arba Valstybių, šios Konvencijos Šalių, neeiliniame susitikime gali būti rekomenduotas specialių priemonių taikymas, įskaitant ir 6 straipsnyje nurodytų bendros veiklos metodų naudojimą.

20. Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikimuose arba Valstybių, šios Konvencijos Šalių, neeiliniuose susitikimuose dedamos visos pastangos, kad 18 ir 19 straipsniuose nurodyti sprendimai būtų priimti bendru sutarimu, o kitu atveju – dalyvaujančių ir balsuojančių Valstybių, šios Konvencijos Šalių, dviejų trečdalių balsų dauguma.

9 straipsnis

NACIONALINĖS ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS

KIEKVIENA VALSTYBĖ, ŠIOS KONVENCIJOS ŠALIS, IMASI VISŲ TINKAMŲ TEISINIŲ, ADMINISTRACINIŲ IR KITŲ PRIEMONIŲ, ĮSKAITANT BAUDŽIAMŲJŲ BAUSMIŲ SKYRIMĄ, KAD BŪTŲ UŽKIRSTAS KELIAS IR PAŽABOTA BET KOKIA VEIKLA, KURIA VALSTYBEI, ŠIOS KONVENCIJOS ŠALIAI, DRAUDŽIA ŠI KONVENCIJA IR KURIĄ VYKDO ASMENYS TOS VALSTYBĖS JURISDIKCIJAI PRIKLAUSANČIOJE AR JOS KONTROLIUOJAMOJE TERITORIJOJE.

10 straipsnis

Ginčų sprendimas

1. Siekdamas išspręsti bet kokią ginčą dėl šios Konvencijos aiškinimo ar taikymo, Valstybės, šios Konvencijos Šalys, konsultuojasi ir bendradarbiauja tarpusavyje. Kiekviena Valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali kreiptis dėl ginčo į Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikimą.

2. Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikimas gali bet kuriomis priemonėmis, kurias jis laiko tinkamomis, prisidėti prie ginčo sprendimo, įskaitant savo tarpininkavimą, kviečiant ginče dalyvaujančias Valstybes, šios Konvencijos Šalis, joms priimtinu būdu imti spęsti ginčą ir rekomenduojant terminus bet kuriai sutartai procedūrai atlikti.

3. Šis straipsnis nepažeidžia šios Konvencijos nuostatų dėl pagalbos ir paaiškinimų, susijusių su šios Konvencijos nuostatų laikymusi.

11 straipsnis

Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikimai

1. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, susitinka reguliariai, kad aptartų visus klausimus, susijusius su šios Konvencijos taikymu ar įgyvendinimu, įskaitant:

- a) šios Konvencijos galiojimą ir statusą;
- b) klausimus, susijusius su ataskaitomis, pateiktomis pagal šios Konvencijos nuostatas;
- c) tarptautinį bendradarbiavimą ir pagalbą pagal 6 straipsnį;
- d) priešpėstinių minų kenksmingumo pašalinimo technologijų plėtrą;
- e) Valstybių, šios Konvencijos Šalių, išipareigojimų vykdymą, kaip nurodyta 8 straipsnyje, ir
- f) sprendimus, susijusius su Valstybių, šios Konvencijos Šalių, išipareigojimų vykdymu, kaip nurodyta 5 straipsnyje.

2. Pirmąjį Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikimą sušaukia Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius per vienerius metus nuo šios Konvencijos įsigaliojimo. Tolesnius susitikimus kasmet šaukia Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius iki pirmos peržiūros konferencijos surengimo.

3. Jeigu yra 8 straipsnyje nurodytos sąlygos, Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius sušaukia Valstybių, šios Konvencijos Šalių, neeilinį susitikimą.

4. Valstybės, kurios nėra šios Konvencijos šalys, taip pat Jungtinės Tautos, kitos susijusios tarptautinės organizacijos arba institucijos, regioninės organizacijos, Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus komitetas ir atitinkamos nevyriausybinės organizacijos gali būti kviečiamos dalyvauti šiuose susitikimuose stebėtojo teisėmis pagal nustatytas procedūrų taisykles.

12 straipsnis

Peržiūros konferencijos

1. Peržiūros konferenciją sušaukia Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius po penkerių metų nuo šios Konvencijos įsigaliojimo. Tolesnes peržiūros konferencijas šaukia Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius, jei to prašo viena arba kelios Valstybės, šios Konvencijos Šalys, su sąlyga, kad peržiūros konferencijos bus rengiamos ne dažniau kaip kas penkeri metai. Į kiekvieną peržiūros konferenciją kviečiamos visos Valstybės, šios Konvencijos Šalys.

2. Peržiūros konferencijos tikslai yra:

- a) peržiūrėti šios Konvencijos galiojimą ir statusą;
- b) apsvarstyti Valstybių, šios Konvencijos Šalių, tolesnių susitikimų, numatytų 11 straipsnio 2 dalyje, poreikį ir periodiškumą;
- c) priimti sprendimus dėl Valstybių, šios Konvencijos Šalių, išipareigojimų laikymosi, kaip numatyta 5 straipsnyje, ir
- d) prireikus galutinėje ataskaitoje pateikti išvadas dėl šios Konvencijos įgyvendinimo.

3. Valstybės, kurios nėra šios Konvencijos šalys, taip pat Jungtinės Tautos, kitos susijusios tarptautinės organizacijos arba institucijos, regioninės organizacijos, Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus komitetas ir atitinkamos nevyriausybinės organizacijos gali būti kviečiamos dalyvauti kiekvienoje peržiūros konferencijoje stebėtojo teisėmis pagal nustatytas procedūrų taisykles.

13 straipsnis

Pakeitimai ir papildymai

1. Bet kuriuo metu po šios Konvencijos įsigaliojimo bet kuri Valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali siūlyti šią Konvenciją pakeisti ir papildyti. Siūlomos pataisos tekstas pateikiamas depozitarui, o šis jį nusiunčia visoms Valstybėms, šios Konvencijos Šalims, ir klausia jų nuomonės, ar reikia sušaukti konferenciją pakeitimų ir papildymų pasiūlymui apsvarstyti. Jei dauguma Valstybių, šios Konvencijos Šalių, ne vėliau kaip per 30 dienų nuo pasiūlymo nusiuntimo praneša depozitarui apie savo paramą dėl tolesnio pasiūlymo svarstymo, depozitaras sušaukia pakeitimų ir papildymų konferenciją, į kurią kviečiamos visos Valstybės, šios Konvencijos Šalys.

2. Valstybės, kurios nėra šios Konvencijos šalys, taip pat Jungtinės Tautos, kitos susijusios tarptautinės organizacijos arba institucijos, regioninės organizacijos, Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus komitetas ir atitinkamos nevyriausybinės organizacijos gali būti kviečiamos dalyvauti kiekvienoje pakeitimų ir papildymų konferencijoje stebėtojo teisėmis pagal nustatytas procedūras taisykles.

3. Pakeitimų ir papildymų konferencija surengiama iš karto po Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikimo ar peržiūros konferencijos, išskyrus atvejus, kai dauguma Valstybių, šios Konvencijos Šalių, reikalauja surengti ją anksčiau.

4. Bet koks šios Konvencijos pakeitimas ar papildymas priimamas pakeitimų ir papildymų konferencijos metu dalyvaujančių ir balsuojančių Valstybių, šios Konvencijos Šalių, dviejų trečdalių balsų dauguma. Depozitaras praneša Valstybėms, šios Konvencijos Šalims, apie visas priimtas pataisas.

5. Šios Konvencijos pakeitimai ir papildymai įsigalioja visoms Valstybėms, šios Konvencijos Šalims, kurios priėmė šią Konvenciją, kai dauguma Valstybių, šios Konvencijos Šalių, atiduoda saugoti priėmimo dokumentus depozitarui. Po to pakeitimai ir papildymai įsigalioja bet kuriai likusiai Valstybei, šios Konvencijos Šaliai, jos priėmimo dokumento atidavimo saugoti dieną.

14 straipsnis

Išlaidos

1. Valstybių, šios Konvencijos Šalių, susitikimui, Valstybių, šios Konvencijos Šalių, neeilinių susitikimų, peržiūros konferencijų bei pakeitimų ir papildymų konferencijų išlaidas apmoka Valstybės, šios Konvencijos Šalys, ir valstybės, kurios nėra šios Konvencijos šalys, tačiau dalyvauja šiuose renginiuose, vadovaudamosi atitinkamai pritaikyta Jungtinių Tautų vertinimo skale.

2. Jungtinių Tautų Generalinio Sekretoriaus pagal 7 ir 8 straipsnius patirtas išlaidas ir išlaidas, susijusias su bet kokia padėties tyrimo misijos veikla, apmoka Valstybės, šios Konvencijos Šalys, vadovaudamosi atitinkamai pritaikyta Jungtinių Tautų vertinimo skale.

15 straipsnis

Pasirašymas

Šią Konvenciją, priimtą 1997 m. rugsėjo 18 d. Osle, Norvegijoje, gali pasirašyti visos valstybės nuo 1997 m. gruodžio 3 d. iki 1997 m. gruodžio 4 d. Otavoje, Kanadoje, o nuo 1997 m. gruodžio 5 d. iki jos įsigaliojimo – Jungtinių Tautų būstinėje Niujorke.

16 straipsnis

Ratifikavimas, priėmimas, patvirtinimas arba prisijungimas

1. Pasirašančiosios šalys šią Konvenciją turi ją ratifikuoti, priimti ar ją patvirtinti.
2. Prie Konvencijos gali prisijungti bet kuri valstybė, kuri nėra jos pasirašiusi.
3. Konvencijos ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentai atiduodami saugoti depozitarui.

17 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Ši Konvencija įsigalioja šešto mėnesio, einančio po to mėnesio, kai buvo atiduotas saugoti 40-asis ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentas, pirmą dieną.

2. Bet kuriai valstybei, kuri atiduoda saugoti savo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentą po 40-ojo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ir prisijungimo dokumento atidavimo saugoti datos, ši Konvencija įsigalioja pirmą šešto mėnesio dieną po tos datos, kai valstybė atidavė saugoti savo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentą.

18 straipsnis

Laikinas taikymas

Bet kuri valstybė gali ratifikuodama, priimdama, patvirtindama arba prisijungdama prie šios Konvencijos pareikšti, kad ji laikinai taikys šios Konvencijos 1 straipsnio 1 dalį iki Konvencijos įsigaliojimo.

19 straipsnis

Išlygos

Šios Konvencijos straipsniams išlygos netaikomos.

20 straipsnis

Galiojimo trukmė ir pasitraukimas

1. Ši Konvencija galioja neribotą laiką.

2. Kiekviena Valstybė, šios Konvencijos Šalis, įgyvendindama savo nacionalinį suverenitetą, turi teisę pasitraukti iš šios Konvencijos. Apie savo sprendimą pasitraukti iš Konvencijos ji praneša visoms Valstybėms, šios Konvencijos Šalims, depozitarui ir Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai. Tokiame pasitraukimo dokumente išsamiai išdėstomos pasitraukimą lėmusios priežastys.

3. Toks pasitraukimas įsigalioja tik praėjus šešioms mėnesiams nuo tos dienos, kai pasitraukimo dokumentas įteikiamas depozitarui. Tačiau, jei pasibaigus šešių mėnesių terminui pasitraukianti Valstybė, šios Konvencijos Šalis, dalyvauja ginkluotame konflikte, pasitraukimas neįsigalioja iki ginkluoto konflikto pabaigos.

4. Valstybės, šios Konvencijos Šalies, pasitraukimas iš šios Konvencijos jokių būdu nekeičia valstybių pareigos toliau vykdyti įsipareigojimus, kuriuos jos yra prisiėmusios pagal atitinkamas tarptautinės teisės normas.

21 straipsnis

Depozitaras

Šios Konvencijos depozitaru skiriamas Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius.

22 straipsnis

Autentiški tekstai

Šios Konvencijos, kurios tekstai anglų, arabų, ispanų, kinų, prancūzų ir rusų kalbomis yra autentiški, originalas atiduodamas saugoti Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.
